

TÁJA.

évedésben vagy
t 60 helyes szó,
a dolgot, hogy
tüt két betűnek
két s betűkkel
rozatba. Ámde
tehát csak egy
het. A feladott
elő, sem pedig
avaitokból tehát
máz, rozs stb.
A nyertes soro-
a or (or-gazda,
a Forgó bácsi
enkor meg kell
e kár volt, hogy
atával, már ugy
uj szó azonban
t volna ki, még
megmagyarázott
nbe vettem, bár
atodat is, mely-
hattad, 40 helye-
etyke hangu so-
vasd el, amit a
Fried Berta.
nyitok tért. —
ldel közel érted
hogy a haj go-
önöm soraidat.
Zmeskáll Ist-
tanak-é meg po-
számára, lehet
s nem tud más
nált bélyegeket
fieskának jut-
esináltasson ma-
jed be hozzám
e. Ügyességedet
hattad volna. —
tünk a jóbarát-
sorában téged
n.

szonzás fejében

ÉK-SZOBRA.

— *Justh Ödön*
Aladár 3 frt. —

épület.
pesten.

KIS LAP

ÁTKELÉS. (Lásd a 263. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

AZ ARANY-BÁNYA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

NEHÁNY nap mult s a doktor házában ismét rendes kerék-vágásban haladt minden. Arra az izgalmas napra már nem igen gondoltak sehol, mert hiszen komoly baj nem történt, holmi kisebb baleseteket pedig a bányász nép hamar elfelejt.

Csak Irmuska volt egy-két napig majdnem feltűnően kedvetlen. Az a beszélgetés, melynél Dezsőt és Kálmánt meglepte, sehogy sem tetszett neki. A fiuk okvetlenül valami nagyon rosszban török a fejöket, és ha Dezsőt baj érné... ó!... a jó leányka úgy érezte, hogy ezt ő maga sem élné tul.

Ez a nagy aggodalma azonban lassanként mégis csillapodott, sőt jóformán meg is szűnt. Egyik nap mult a másik után, de semmi baj sem történt, mindenki vidáman járt a maga dolga után. A két fiu hol dél előtt, hol dél után nagy kirándulásokat tett a környékbeli hegységbe. Botanizáltak, bogarásztak és mindig duzzadó zsebekkel tértek haza; tehát nem is kételkedhetett senki, hogy valóban e hasznos és kellemes foglalkozás miatt vannak fél napokon át távol a háztól.

De Irmuskának is kellemesen teltek a napjai. Saját külön kertecskéje nagyon szépen gyarapodott; már jóformán kiszámithatta, mikor fogja a mamának az első bokrétát küldhetni.

— Persze, éppenséggel nem az én érdemem lesz, mondá vidám őszinteséggel. Dóra nélkül nem boldogultam volna.

A kedves Dóra valóban hűségesen iparkodott, hogy Irmuskának mentül több örömet szerezzen. Ha elkészült házi dol-

gaival, mindjárt kis vendégének szentelte idejét; majdnem mindig együtt voltak, szinte testvéreknek érezték magukat. Így hát nem csoda, ha lassacskán Irmuska is egészen boldogan élvezte a kellemes nyaralást, aggodalmi pedig mind-inkább tünedeztek.

Igen, tünedeztek, de végkép mégsem tűnhettek el. Mikor már-már jóformán megnyugodott, megint történt valami, ami szöget ütött a fejébe.

Egy reggelen, még majdnem hajnalkor, arra rezzent föl Irmuska az álmából, hogy Dezső ott áll az ágya mellett és a fülébe sugja:

— Irmus, ébredj! Beszélnem köll veled.

A leányka ijedten riadt föl.

— Jaj! Mi a baj?

— Csak csöndesen! Nincsen semmi baj. Beszélj halkán, hogy föl ne riasszuk Dórát. Még alszik.

Egymáshoz hajolva, suttogva beszéltek aztán tovább. (Lásd a képet a 260. lapon.)

— Miért jöttél ide? Mit akarsz?

— Szükségem van a segítségedre. Nem nagy história az egész, könnyen megteheted. Mert, ugye, még neked minden pénz megvan az erszénykédben, az aranyad is, a két ezüst forintod is?

Irmuska rosszat kezdett sejdíteni s nagyon kelletlenül felelé:

— Hogy ne volna meg?... nem költök itt semmire.

— Persze, nincsen szükséged a pénzre. Azért hát kölcsön adod nekem, ugye?

— Kölcsön? Minek? Hiszen neked sincs itt szükséged semmire.

— Nem is épp csak nekem kell, hanem inkább Kálmánnak. Nagyon nagy zavarban van, okvetlenül ki kell segítenem. Tudod, ő csak igen csekély zseb-pénzt kap az atyjá-

tól, most pedig hirtelenében nagyon kellene neki. No, te jó kis leány vagy, nem fogod megtagadni a kérésemet. Egyelőre a két forintos is elég lesz.

— De ... de vissza adjátok, ugy-e?

— Hogy ne? Csak rövid időre szükséges. Nem sokára akár megkettőzve kapod vissza.

— Nem köll nekem több, csak megadjátok. Mikor adjátok meg? Ma estére?

— Ej dehogy! Annyira hirtelenében nem lehet ... hanem rövid idő múlva, mondom. No, ne alkudozzál! A dolog sürgetős, sietek.

— De hát mire kell az a pénz?

— Mondtam már, hogy Kálmánnak kell ... és ő kért meg engem, jöjjetek ide hozzád; nagyon bízik benned, hogy nem hagyod cserben, mikor bajtól és kellemetlenségtől mentheted meg. No, megteszed, ugy-e?

A leányka elszorodva sóhajtott.

— Ha gondolod, hogy igazán bajtól mentem meg vele Kálmánt, hát legyen! Ott abban a fiókban van az erszénykém, hozd ide.

Dezső gyorsan elő hozta s Irmuska kivett belőle két fényes ezüst forintost. Még egy arany is ragyogott az erszénykében, de azt még saját maga is csak ritkán nézte meg; az drága emlék volt, névnap ajándék a nagymamától.

— Itt a két forintos, szólt szomorúan. Nem a pénzt sajnálom, a te kedvedért sokkal többet is szívesen oda adnék ... de ó Dezső! ... én attól félek, hogy ti már újra valami bajba keveredtek!

— Ej dehogy, dehogy! Ne félj semmitől!

Több biztató és megnyugtató szót a leányka nem hallott, mert a következő pillanatban Dezső már kisurrant az ajtón. Irmuska nem aludt el többé, pedig még bőven ráért volna. Valóban nem a pénzt

sajnálta, hanem újra föléledt az aggodalma, hogy a két fiu rosszban töri a fejét. Dezső azt mondta ugyan, hogy Kálmánnak kéri a kölesönt ... igaz is lehet; de ők ketten mindig együtt járnak-kelenek, bizonyosan együtt is fognak bele mindenbe. Ha szükséges. vagy legalább is megengedett dologra készülnének, Kálmán bizvást fordulhatna az apjához.

Nap-közben mégis nagyon iparkodott Irmuska, hogy semmit se áruljon el. Ebéd után pedig Kálmán a tornáczon egyszerre csak megölelte és halkán így szólt:

— Irmuskám, nagyon köszönöm, hogy olyan jó voltál hozzám. Eddig is szerettelek, most már testvéremnek tekintelek. Igazán jó szívé, kedves leány vagy.

— Igen ám, csak tudnám ...

— Légy nyugodt, minden rendben lesz. Legföljebb az hozhatna kissé zavarba, ha beszélnél valakivel erről a dologról. De hát nem fogod tenni, ugy-e nem? Azt mondja Dezső, hogy benned teljesen meg lehet bízni. Én hiszem is.

Most már mit is tehetett volna Irmuska? Teljesen biznak benne. Csak nem csalhatja meg ezt a nagy bizalmat? Még bizony azt hinnék, hogy azt a hitvány kis összeget sajnálja. Hát csak bele nyugodott.

Rá sem ért aztán, hogy sokat töprengjen fölötte. Mert este a bácsi azzal a kellemes hírrel lepte meg a családot, hogy másnap mindnyájukat elvezeti az aranybányába.

— Már csak nem engedhetem, hogy Dezső és Irmuska hetekig itt legyenek és ne lássák a híres aranybányát, mondá. Elmegyünk hát mindnyájan.

Irmuska nagyon megörült, Dezső nem kevésbé. Legalább úgy látszott.

Másnap föl is kerekedtek s a kirándulás a föld alá nagyon jól sikerült, ami természetes is, mert a bácsi nagyon jó kalauz volt s mindent érdekesen tudott megmagyarázni.

Nagy kosár-félében ülve ereszkedtek le,

mint valami roppant mély kutba. Dezső nagyon vitéznek bizonyuit, de Irmuska szépegett.

— Ne félj semmit! biztatta a bácsi. Nem esik semmi baj. Lejuthatnánk más uton is, de nem oly kényelmesen. Még

... SUTTOGVA BESZÉLTEK. (Lásd a 258. lapon)

megvannak a régi lejárók is, amelyekben létrákon kell le és föl szállni. Képzeld, száz meg száz létra-fokon kapaszkodni szédítő mélység fölött! No, ott most már csak ritkán jár valaki.

Rövid idő alatt tágas csarnok aljára ért a kosár. Ott kiszálltak. Több bányász várta őket fáklyákkal s megindultak a föld-alatti nagy sétára. Hol szűk, hol tág folyosókon mentek végig, melyek mind-untalan több-

... kutba. Dezső
... Irmuska sze-
... tatta a bácsi.
... uthatnánk más
... yelmesen. Még

felé ágaztak, egymást keresztezték, majd egye-
nesen, majd lefelé, majd fölfelé vezettek, itt-
ott óriási barlangokká tágultak.

— Nini! kiáltott föl Irmuska. Hiszen itt
vasut van!

— Az bizony, felelt a bácsi. Ezen a vas-
uton kicsi kézi-kocsikban tolják a kiásott
érczkövet a géphez, mely kiemeli a fel-
szinre.

Sok helyen javában dolgoztak a bá-
nyászok, csákányokkal, pörölyökkel törve
a sziklafalat. Némelyiknek a de-
rekán függött kicsike lámpás,

... BESZÉLGETETT A MÉRNÖKKEL. (Lásd a 262. lapon.)

mások a kalapjok-
hoz ügyesen hozzá
erősített, lassan égő gyer-
tya világánál jártak-keltek.

— De furcsa! szólt Irmuska
nevetve. Éppen mintha mesebeli
manók volnának.

Dezső is figyelmesen nézett
mindent, de nem sokat kérde-
zősködött. Ellenben Irmuska
mindent szeretett volna tudni.

— De hát hol az arany?
kiáltott föl. Sehol sem látom.

— Azt hitted persze, hogy
az készen hever itt, csak föl kell
szedni, szólt a bácsi mosolyogva.
Nehéz ahhoz hozzá jutni. Mind-
járt megnézzük közletről.

Oda mentek néhány bányász-
hoz, aki javában dolgozott, ki-
sebb-nagyobb darab köveket
csákányozva ki a sziklafalból.
A bácsi fölvelt több darabot.

— Látod ebben a kőben ezeket a csillogó kis szemcséket? Ez az arany. Néha vékonyka, majd ismét vastagabb érben húzódik így végig a sziklákon, szanaszét, mértföldekre. Hogy hozzá lehessen férni, a többi haszontalan követ is ki kell fejteni, egész folyosókat vágni s úgy követni a kincses erét. Ez pedig sokszor hirtelen megszűnik. Akkor keresni kell a nyomát s hetekig, hónapokig üres köveket tördelni, míg végre ismét elő bukkan az arany ér. Ha kedvez a szerencse, vastag érre is rávezet; néha, de bizony ritkán, ökölnyi darab tiszta termés arany is csillan elő. Ilyen gazdag erek nyomát látták éppen azon a veszedelmes helyen, ahol most nem szabad dolgozni, míg jól meg nem vizsgálják és kellően nem biztosítják. Megnézzük messziről azt is, épp most vizsgálgatják a bánya-mérnökök.

Egyik hosszú folyosó végében megálltak s borzalmas kép tárult eléjük. Nem csak szűk folyosó volt ott a bánya, hanem óriási üregek, szakadékok nyultak oldalt, fölfelé, lefelé minden irányban; a szinte szabadon csüngeni látszó sziklák óriási gerendákkal voltak megtámogatva, mégis az egész mint ha minden pillanatban össze akart volna omlani.

— Jaj, ne menjünk közelébb! sugta Irmuska borzadva.

— Ti maradjatok itt, szólt a bácsi. Én majd beszélek a mérnökökkel.

— Ó apuska, ne menj oda! kérte Dóra.

— Bohó vagy, leányom. Olyan hirtelen veszedelem nem fenyeget. Hiszen látod: itt is, ott is kapaszkodnak munkások, vizsgálgatják a szikla-falakat, a bánya-mérnök is ott van. Meg kell tudnom, mint vélekednek a szak-emberek.

Oda ment és hosszabb ideig beszélgetett a mérnökkel. (Lásd a képet a 261. lapon.) Mikor vissza tért, így szólt:

— A baj még nagyobb, mint gondoltuk. A vizsgálatból már is kitűnt, hogy nagyon gondos, alapos készület kell hozzá, míg csak bele is foghatnak, hogy biztosítsák a meglazult sziklákat a beomlás ellen. Már holnaptól fogva elzárják a bányának ezt a részét. Eltart talán fél esztendeig, mire a bányászok itt újra dolgozhatnak.

— És az nagy baj? kérde Irmuska.

— Persze, mert épp itt vannak a leggazdagabb arany erek. De nem lesz szabad kutatni.

Irmuska és Dóra annyira figyeltek a magyarázatra, hogy nem vették észre, milyen sajátságosan néztek össze Dezső és Kálmán éppen a legutóbbi szavaknál, a gazdag arany erek említésénél. De ez csak egy szempillantás volt. És ők ketten mint ha jól megértették volna egymást.

A társaság aztán odább sétált, egyre lassabban, fáradtabban, mert fojtó, nehéz volt a levegő ott a mélységben. Bizonybizony örültek is, mikor végre fölfelé indultak s több órai földalatti séta után ismét meglátták a szép napvilágot.

— Nagyon érdekes volt, szólt Irmuska; köszönjük szépen, kedves bácsi, hogy lekalauzolt. De ó!... nagyon kevésbé csábító hely az ilyen arany-bánya.

— Nem ilyennek képzelted, ugy-e? szólt a bácsi nevetve. Azt hitted, ott csak úgy hever szanaszét a drága kincs, épp csak hogy föl kell szedegetni. Hát te, Dezső fiam?

— Ó, én már olvastam bányákról... körülbelül tudtam, hogy ilyen.

— Most pedig már láttad is, jegyzé meg Dóra. Ugy-e, elég az, ha az ember egyszer látja?

— Persze!

Ez a »persze« nagyon határozatlanul hangzott ugyan, de az nem tűnt föl senkinek.

(Folytatása következik.)

Á T K E L É S.

(Keppel a ezimlapon.)

PATAK vize szalad-szökken,
S egy-egy kövén ha meghökken,
Ágaskodik, széjjel vál,
S aztán tovább folydogál.

*Tán patak sem ez a kis ér,
Bokán fölül alig is ér,
Nem okoz az semmi bajt,
Könnyű átázolni rajt.*

*A hátamra nosza repülj,
A karomon okosan ülj!
S mint a gözös, Gizikém,
Által viszlek — át biz' én!*

VERSENYGÉS A SAROKBAN.

— Példázat. —

REGGEL volt, dolga után kezdett látni mindenki. A család még együtt ült a reggelinél s az apa így szólt:

— Alkalmasint későn térek haza, ne várjatok az ebéddel. Utána kell néznem, hogyan dolgoznak munkásaim az erdőben.

Örömmel hallották ezt hárman, akik együtt álltak a szoba sarkában. Vala pedig ezüst-gombos pálcza az egyik; selyem ernyő a másik; vastag, kissé durva, erős kampós bot a harmadik.

— Nagyon jó lesz egy kis séta, szólt az ezüst gombos pálcza. Már eluntam itt az álldogálást.

— De hát ha nem téged visz magával a gazdánk? jegyzé meg a kampós vastag bot.

— Hát kit? Talán csak nem hiszed, hogy tégedet, te közönséges, disztelen, jószág? Nevetséges!

— Csakugyan nevetséges volna, ha azt hinné, szólt az ernyő. De azért, kedves ezüst-gombos szomszéd, mégis csalódhatol. Mert eső fenyeget és azt hiszem, én megyek a gazdánkkal.

— Az más! Esőben tied az előség, az nagyon természetes. De csak mi ketten jöhetünk számba. Nem is tudom, hogy gazdánk minek tart itt köztünk ilyen csuf jószágot, mint ez a durva kampós atyafi! Nem való semmire.

A szegény csuf kampós bot megszegyenülve hallgatott el. A gazda ezalatt indulásra készülődött s kis fia kedveskedve vitte oda neki az ezüst-gombos botot.

— Nem ezt viszem, fiacskán. Ez csak afféle haszontalan parádés jószág, csak holmi ügyelgő sétálásra való; nehéz, meredek hegyi uton, ahol támaszkodni kell, nem lehetni hasznát.

— De eső is fenyeget, szólt a mama.

— Akkor hát itt az ernyő, mondá a fiúcska.

— Az sem kell, csak alkalmatlan volna. Támaszkodni nem lehet rá, az erdőben beakadna minden ágba, mihamar ronggyá szakadna. Nagyon gyarló szerszám ez ott, ahol komoly oltalom szükséges.

— Hát mit csinálsz, apácska?

— Felöltöm a vízhatlan eső-köpönyege-met, fejemre huzom a csuklyát s így aztán nem törődöm az esővel. A kezembe pedig ezt a jó erős kampós botomat veszem. Ez biztos támaszték, szükség esetén még fegyverül is szolgál. Ez a jó társ az ilyen nehéz uton.

Fogta a kampós vastag botot és távozott.

Az ezüst-gombos pálcza és a selyem ernyő röstelkedve hámultak egymásra. A szomszédban álló öreg ruha-fogas pedig oda szólt:

— No, most már tudjátok, ugy-e, hogy nem mindig az ér legtöbbet, ami a legparádésabb!

MAJMÓCZI MESTER NÖVENDEKEI.

— Tréfás sorozat tizenegy képben. —

(Folytatás.)

VÁLTIG csodálkozott a tudós Majmóczi mester, mikor hirül adták neki, hogy Arslán király ő felsége hivatja, jelenjék meg tüstént az ő felséges színe előtt.

— De iziben ám, mert ő felsége nagyon bosszusnak méltóztatik lenni, mondá a hirnök.

— No, no, csak nem esz meg! szolt Majmóczi mester nyugodtan.

— Nem tudom én! Ő felsége nagyon harapós kedvében van.

— Attól sem félek, mert tudom, hogy a kövér falatokat szereti. Engemet nagyon rágósnak találna. Alkalmasint egy kis kölcsönészre szorult rá. Szívesen szolgálok.

Ő felsége valóban gyilkosan mord képpel járt fel s alá, mikor Majmóczi mester megjelent előtte.

De hogy nem ő reá fájt a foga, az mindjárt kitünt, mert egészen barátságosra változott a tekintete, sőt még cigarával is megkínálta tudós hívét. Aztán sokáig tanácskoztak.

Más nap rémhír terjedt el a vásott ifjúság soraiban: hogy Majmóczi mester a király parancsára iskolát nyitott és oda kell járni szegénynek, gazdagnak, urfinak,

kisasszonynak válogatás nélkül mórest tanulni és hasznos ismereteket szerezeni.

— Nem lesz az igaz, biztatták magukat. Minek nekünk móres és ismeret?

De biz' az mégis igaz volt. Kit az apja, kit az anyja fogott fölön, vitte az iskolába (Lásd a képet a 265. lapon) és beíratta. És mind arra kérte a jeles Majmóczi mestert:

— Aztán csak szigoruan fogja ezt az én vásott fiamat, leányomat! Otthon már nem bírok vele.

— Tessék csak rám bizni, elbánok én velök!

Hát a kis gézengúz garabonczásoknak ez persze sehogy sem volt inyökre, különösen mikor egyszer-kétszer már meg is kóstolták, milyen is az a leczke. Csöndben ülni, figyelni, illedelmesen felelni, azt a sok nehéz tudományt a fejükbe szedni... nem, ezt nem veszi be a természetök.

— Kettőn áll a vásár, sugta Tigrinella kisasszony a szomszédjának. Azt ígérte, hogy el fog banni velünk. No, én azt sem bánom. Próbálja meg, hogy boldogul velem, mikor itt nem vagyok.

És más nap nem volt az iskolában. Példája nagyon tetszett a társainak, követték is szorgalmasan: hazulról elmentek, de az

... MORD KÉPPEL JÁRT FEL S ALÁ.

iskolát
lapon.)

—
haza t
volna.

De

erdőben
ban haz
de kivá
elkésik.
egyszer
fangos

iskolát elkerülték. (Lásd a képet 266. lapon.)

— Jobb nekünk ide künn. Majd ebédre haza térünk, mint ha iskolában voltunk volna.

De hát: gyerek tervez, mester végez.

Ki hitte volna, hogy olyan kegyetlen fortélyosság lakozzék a mester fejében!

Dehogy tértek ebédre haza! Jaj, még csak nem is ebédeltek!

Szörnyűség volt az. Mikor már kedvökre futkostak, játszottak a közeli mezőn,

... VITTE AZ ISKOLÁBA. (Lásd a 264. lapon.)

erdőben, jól kifáradva megindultak déltájban haza felé. Mindjárt találtnak. A mama, de kivált a papa nem szereti, ha valaki elkésik. No, ők ugyancsak elkéstek! Mert egyszerre csak ki áll az utjokba? A furfangos mester meg a markos szolgái.

— Sétáltatok, fiacskáim? Nagyon helyes! Én jobbnak vélem ugyan, ha előbb a leczkén estek tul, azután mulattok. De ha ti fordítva szeretitek, azt sem bánom. Én már megebédeltem, hát most lássunk dologhoz. Előre, be az iskolába!

Hiába szabódtak, nem volt menekülés. De ez még nem is volt elég. Amint beértek a házba, a kegyetlen mester így szólt:

— Milyen porosak, piszkosak vagytok! Így nem szabad előttem megjelenni. Gyer-

tek csak a mosdóházba, van ott viz bőven. Tisztán és takarosán kerüljenek elémbé.

És tetszett, nem tetszett — jaj, bizony nagyon nem tetszett! — a kegyetlen mester irgalmatlanul megmosdatta őket, hideg

... AZ ISKOLÁT ELKERÜLTÉK. (Lásd a 265. lapon.)

zuhanyt fecskendett a fejükre, nyakukba, hátukra, hogy még a májuk is didergett belé. (Lásd a képet a 267. lapon.) Ilyen ebédjük még soha sem volt.

— Így ni, szólt a tudós mester. Most aztán még azt tanácsolom, hogy szorgal-

masak és illedelmesek legyetek, mert különben oszonnára sem kerültek haza.

Az kellene még csak! Már így hát inkább megjuhászodtak és szorgalmasak és illedelmesek voltak. Szerencsésen haza is jutottak ebéd helyett oszonnára, de bizony

otthon még örülniök kellett, hogy egy kis száraz harapni valót kaptak, mert az öregek már mind tudták, mi történt s

itt-ott bizony még a mogyorófa-pálca is előkerült a sarokból.

No, már ezt a tapasztalást egyiknek

... IRGALMATLANUL MEGMOSDATTA ŐKET. (Lásd a 266. lapon.)

sém volt kedve megismételni, hát inkább rászánták magukat, hogy elmennek Maj-

móczy mesterhez mórest és tudományt tanulni.

(Vége következik.)

AZ EGÉR-VADÁSZ.

VAN nekem jó mesterségem —
 Van egy ügyes kicsi gépem,
 Amellyel az egeret
 Fogni biztosan lehet.

Szaladj czioca, már nem kellesz!
 Szükség te rád többé nem lesz.
 A masinámban csak a jó,
 A biztos egér-fogó!

Három krajczár egy egérke,
 Ennyit megadhattok érte.
 Ha fogok egy nap hetet,
 Az árán megélhetek.

SIDDARTA KIRÁLYFI.

— Ósrégi történet. —

RÉGES-RÉGEN volt az, több mint harmadfél ezer esztendővel ezelőtt. Lelirni könnyű, de elképzelni nehéz az esztendőeknek ekkora sorát. Már a fele is több, mint a mióta a magyar nemzet mostani szép honába beköltözött. Harmadfél ezer esztendővel ezelőtt Krisztus még nem járt volt a földön, akkoriban az azóta már rég szét is bomlott hatalmas római birodalom még csak kicsinyke kis gyönges ország volt, arról pedig sejtelmünk sincs,

mi létezett itt Európa közepén, ahol ma virágzó, művelt népek élnek. Ha éltek itt emberek, rengeteg ős-erdőkben jóformán olyan vad állapotban élhettek, mint az erdő állatai.

Ebből a messzi, homályos őskorból való a Siddarta királyfi története. És mégsem egészen mese, hanem olyan történet, melynek valóság az alapja, bárha annyi száz meg száz esztendő folyamán mesés részek is fonódtak belé. Nem is itt a mi tájékunkon folyt le ez a történet, hanem messze déli Ázsiában, a mai Kelet-Indiában, ahol már abban az ősrégi időben is nagy és virágzó népek éltek, hatalmas királyok uralkodtak.

Egyik gazdag és hatalmas királynak akkoriban nagy volt egy napon az öröme: fia született. A kis királyfi *Siddarta* nevet kapott és olyan fényben, boldogságban növekedett, amilyenben csak nagy szeretettől, gazdagságtól környezett királyi gyermeknek lehet része. Mert nem csupán szülei szerették, hanem mindenki, aki csak közelébe jutott. Olyan szelid, kedves, jószágos fiucska volt, hogy soha senkinek sem okozott bánatot vagy kellemetlenséget, még a legutolsó rabszolgának sem. Meleg szeretet sugárzott a szeméből s mindenki tűzbe-vizbe ugrott volna a kedvéért.

Mikor Siddarta nyolcz éves lett, királyi atyja kiválasztotta a tanácsosai közül a legbölcsebbiket és kinevezte a királyfi tanítójának.

A böles öreg buzgón hozzá is látott a feladatához. De mindjárt az első leczkénéi nagy meglepetés érte. Mert azt vette észre, hogy amire tanítani akarja a kis királyfit, azt ez már tudja, pedig soha senkitől sem tanulta. A tudós tanító tehát nehezebb kérdéseket vett elő; ámde Siddarta ezekre

is épp oly könnyen megfelelt, úgy hogy az öreg térdre borulva kiáltott fel:

— Ó Siddárta, te nem vagy közönséges halandó! Nagyobb a te tudományod máris az enyémnél!

Csodás volt valóban a gyermek királyfi tudása. Ámde mégis volt amit nem tudott, amit nem ismert: nem ismerte a világot, nem tudta, hogy fájdalom, bánat, szenvedés is van itt a földön.

Egy napon a palota kertjében üldögélt, mikor egy csapat vad hattyu lebegett el a feje fölött. Közről valahonnan pedig nyíl sivitott föl a magasba és egyik hattyu átlőtt szárnyal, véresen bukott le a földre, ahol aztán kinosan vergődött. A kis királyfi egy-két pillanatig egészen megdöbbenve nézte. Eddig még soha sem látott semmiféle fájdalmat, kinlódást. Környezetében minden boldog, vidám volt, tőle pedig távol tartották akár csak a legcsekélyebb kellemetlen látványt is. És ime, most ez a megsebzett madár oly fájdalmasan, oly szomoruan néz szét, segíteni nem tudva kinos gyötrelmein.

Siddárta gyorsan fölugrott, ölébe emelte a szegény szenvedő madarat és eleinte gyöngéd biztató szókkal vigasztalta; de hamar belátta, hogy ez nem elég. Óvatosan kihuzta a nyilat a sebből, aztán hűs levelekkel, majd mézzel borogatta a sebet, addig-addig, mig nem a hattyu végre láthatólag jobban lett és megnyugodott.

Ez volt az első eset, hogy a kis királyfi tudomást nyert a baj és szenvedés létezéséről. Napokig eltűnődött rajta, úgy hogy atyja is észre vette s megtudta az okát. És a király sehogysen szeretete, hogy Siddárta ilyen kellemetlen érzésekkel és gondolatokkal foglalkozék.

— Jőjj velem, fiam, mondá. Kisétálunk a mezőre. Meglásd, milyen boldog a világ.

Karon fogva sétáltak a napsugárban fürdő himes réten, az árnyas hűvös ligetben. A kis Siddárta gyönyörködve hallgatta a madarak dalát, a méhek, bogarak zümmögését, nézte a tarka pillangók vidám légi tánczát, majd meg azt szemlélgette, mily elégedetten szántogat ökreivel a jámbor földmives ember. És egy pillanatra el is mult szívéből a nyomasztó érzés.

— Valóban, ez a világ nagyon szép és boldog! gondolá.

De ez nem tartott sokáig. Amint tovább ér, figyelmesebben nézte a dolgokat. Az jutott eszébe, hogy nem mind olyan szép és jó, mint amilyennek látszik. Annak a szegény szántó-vetőnek, csak úgy mint az ökreinek, vajmi keservesen eshetik, hogy az égető forró napon kell fáradniok, bár mennyire szeretnének is pihenni. És ime: jobbra, balra egyik élő lény kajánul tör a másik ellen, pók elfogja a méhecskét, kis madár a bogárkát, ragadozó vércse a kis madarat, vadász ember a ragadozót. Mind a maga hasznát keresi, másnak a kárával.

— Van boldogság a földön, de van sok szenvedés is! gondolá a kis királyfi.

És még inkább eltűnődve tért haza.

Az évek azonban multak, Siddárta lassanként deli, izmos ifjává fejlődött. De az emberek gondjáról, fájdalmairól még mindig semmit sem tudott, mert szerető atyja mindent távol tartott tőle, ami szomorú és kellemetlen. Siddárta mégis legjobb szeretett magányosan üldögélni és elmélkedni, mint ha öntudatlanul is már készült volna a nagy hivatásra, melyet teljesíteni rendeltetése volt.

Ám az öreg király vidámnak, boldognak kívánta látni szeretett fiát. Ne töprenkedjék annyit magányosan. Össze hívta tanácsosait nagy gyűlésre s alaposan meghányták-vetették, mi volna a legüdvösebb.

— A királyfi unatkozik, mondák a böles öregek. Gondoskodni kell szórakoztatásáról. Fényes az elméje, deli és erős a teste, talán kedvet kap egyébre is a csöndes tünődésnél, csak egyszer megpróbálja.

— Helyes! szólt a király. De én azt akarom, hogy semmi boszuság és kellemtelenség ne érje, hogy zavartalan legyen a boldogsága.

— Éljen ezen túl is a palotában, nagy kertjében. De rendezzünk számára nagy ünnepet és válasszon magának hitvestársat, aki majdan oldalán királyné lesz.

Rendeztek hát a palotában nagy vigaságot. Össze hívták rá az ország előkelő családjait, öregeket, fiatalokat, a legszebb hajadonokat, legdelibb vitézeket. Siddárta királyfi nagyon nyájasan és vidáman járt-kelt köztök, kedvét találta az ártatlan mulatozásban is örömmel fogadta, mikor a király így szólt;

— Sok kedves és szép nemes hajadon van itt együtt. Akit közülök Siddárta fiam legszebbnek és legméltóbbnak itél, az lesz a menyasszonya és egykoron az ország királynéja.

Feszült kíváncsisággal lesték a versenyt. A királyfinak bizony nem volt könnyű a feladata; végre azonban mégis választott és mindenki megvallotta, hogy Jasódara, akit választott, valóban a legméltóbb lesz a trónra. Ámde Jasódara apja így szólt:

— Nekem nagy tisztesség, leányomnak nagy dicsőség, hogy Siddárta királyfi őt választotta. De országunk ősi szokása sze-

rint Siddárta királyfi vitézi versenyekben köteles kiérdemelni a menyasszonyát. Vannak itt jeles ifjak, Devadeta herceg és a híres hős Nanda, akik már megkérték a leányomat. Bizonyítsa be Siddárta királyfi, hogy ő különb vitéz náluknál.

Az öreg királynak ez nem igen volt inyére. Hogyan mérközzék oly jeles vitézekkel Siddárta, aki eddig folyvást csak csöndes tünődéssel töltötte az idejét? A királyfi azonban habozás nélkül jelenté ki, hogy ő kész a mérkőzésre. Tehát kitűzték a vitézi mérkőzés napját és helyét.

Czélba lövés volt az első próba. A czél egy kettős ércz-fenekü dob volt, melyet oly messzire állítottak föl, hogy alig látszott nagyobbak egy dinnyénél. Devadeta állt ki először az ijjal, sokáig czélozott és oly remekül röpitette el a nyilat, hogy ez éppen a dob ércz-fenekére csattant rá. Utána a hős Nanda következett. Ez még remekebbül lőtt: a nyila belefuródott a dob ércz-fenekébe.

Aggódva látta ezt a király. Az ő fia hogy tudhasson így löni? Siddárta azonban elő állt és átvette az ijjat. S amint átvette, kétrét hajtotta és széttörte, mint a nádat.

— Hiszen ez gyermeknek való játék-szer! mondá. Hozzatok nekem igazi ijjat!

Hoztak olyan ijjat, melyet csak a leg-hatalmasabb erejű férfiú birt meghajlítani. Siddárta ezt is könnyedén ketté törte.

— Király fiához méltó ijjat hozzatok! mondá.

Már szinte meg voltak akadva, hol vegyenek még erősebb ijjat, midőn egy öreg vitéz megszólalt:

— A templom falán ős időktől fogva függ egy aczél ij, melyet halandó még nem birt meghajlítani.

— Azt hozzátok elő! parancsolá Siddárta. Elő hozták. Hatalmas ijj volt, gazdag arany disszel. A királyfi kétszer is megpróbálta a térdén.

— Ez jó lesz. Ezzel mérközzünk!

S oda nyujtá az ijjat két verseny-társának. Ezek váltig erőlködtek, de nem bírták meghajlítani, nem tudtak róla nyilat elröpíteni. Végre Siddárta fogta a kezébe, meghagyva, hogy a célpontnak kitett dobot vigyék még messzebbre. Már csak akkorának látszott, mint egy alma. Siddárta pedig szinte játszva húzta mélyen be az ijj hurját, elröpítette a nyilat, a nyil pedig keresztül furta a dobnak mind a két érczfenekét és még aztán messzire röpült.

Következett a kard-próba. Devadeta is, Nanda is egyetlen csapással kar-vastagságu élő fát vágtak keresztül. Siddárta azonban két olyan fát talált, melyek szorosán össze voltak nőve. S egyetlen csapással átvágta.

Még a lovaglás volt hátra. Ezzel hamar végeztek, mert Siddárta, az ő Kantaka nevű kedves lován, iziben előre jutott.

— Nem a királyfi érdeme, szólta Nanda. Volna csak nekünk olyan paripánk, akkor mi győznénk!

— Ugy van, mondá Devadeta. Hozzanak elő olyan szilaj lovat, melyen még soha senki sem ült, aztán lássuk, ki bír vele.

Elő vezettek ilyen lovat. Nanda és Devadeta nagy bizakodással próbálkoztak, hogy megüljék; de épp csak odáig jutottak, hogy fölülhettek a ló hátára; a következő pillanatban a szilaj, tüzes állat már ledobta a vakmerő lovaszt. Egyik is, másik is súlyosan megsérült. Jó szerencse, hogy a nyakát nem szegte.

Végül Siddárta királyfira került a sor. Mindenfelől azt kiáltozták, ne fogjon bele,

mert az életét kockáztatja. De Siddárta mosolyogva intett a szolgáltnak, vezessék elő a szilaj paripát. Aztán oda lépett a toporzékoló állathoz, megsimogatta a nyakát és szelid hangon szólt hozzá. A szilaj ló egy pillanat alatt megváltozott, vadsága eltűnt, nyugodtan állt ott és békességgel tűrte, hogy a királyfi ráüljön. Aztán mint a bárány engedelmeskedett neki.

Álmélkodtak, ujjongtak a nézők. Senki sem tagadhatta, hogy Siddárta a győztes. Ő azonban szeliden mosolyogva mondá:

— Fegyverrel, lóval mindenki birhat, akinek izmos a karja. Mi érdem van benne?

(Vége következik.)

BETŰ-REJTVÉNYEK.

1.

z	U	ag	ag	ag
		ag	ag	ag

2.

l	f	T
A		

3.

!	!
---	---

4.

Sz	é	é	Ly	S	Q
	é	é			

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Az új Kóczyos Peti.”

Pompás színes képes-könyv, *Kozma Andor* verseivel.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LV. köt. 15-dik számában közölt karika-rejtvény megfejtése:

Kisfaludy Károly.

Helyesen fejtették meg: Lányi Viola és Melinda, Freund Imre, Pilz Erika és Felice,

Sziklay Vera, Fischer Margit, Fried Ernő és Béla, Czakó Imre és Miklós, Leipniker Ilus és Matyika, Boros Emmike, Mérey Ágosta, Horváth Tibor, Bólya Mariska, Schreiber testvérek (részben), Kocsis Margit, Halász Imre, Fabriczius Mariska, Hampel Ferencz, Ebeczky Gabriella, Belcsák Ilona, ifj. Marcsék (Antal? Nevet olvashatón illik kiírni, valameddig nem vagy országos hírű ember. *F. b.*), Gyika Marianne és Alice, Gyermekek Kálmán, Szakáll Paula, Krásznonyi Stefike, Takács Jenő, Máder testvérek, Preisach Frida, Makó Andor, Graeff Márta és Paula, Brüll Liduska, Puky Lilla, Schosberger Renée, Toperczer Ödön, Erdődy László, Schvarcz Irénke, ifj. Somogyi Zsigmond, Jákó Margit, Jurenák Ferencz, Angyal Miksa, Kazy Livia, Könyöki Ilona, Gerlóczy Edith, Husz Miczike, Veress Gizella, Zmeskáll Istvánka, Hollaki Ferencz, Koronthály Zoltán, Záborszky Mariska, Kossaczky Gyula, Szekula György, Kazy Péter, Kálvin Erzsike, Herzfeld Paula és Ella, Gremesperger Jolánka, Draskóczy Lajos, Schiller Frida, Hűvös Róbert, Murgu Jancsi, Ravasz Piroska, Starzsinszky Ferencz, Vértés Margit és Tivadar, Benkó Jenő, Grubits Miczike, Péterfy Vilma, Schönstein Mariska, Hajnik Ilonka és Miklós, Nagy Lenke és Ernő, Virág Rózsika és Juliska, Badics Gizi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Krásznonyi Stefike, Pécsétt*, kinek a jutalom-könyvet (*»Apró szindarabok«*, gyermek-előadásokra gyűjtötte *Forgó bácsi*, több képpel, díszes vászonkötésben, a *»Forgó bácsi könyvtára«* című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *»Kis Lap«* LV. köt. 14-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Gerlóczy Edith, Angyal Miksa, Koronthály Zoltán, Szekula György.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Eysner Frigyes. Többet nem tehetek, mint hogy besorozom. Hogy türelmetlenül várod a megjelenését, elhiszem, de rajta nem segíthetek. Sort kell tartanom, ezt parancsolja az igazság. — **Almássy Gini.** Lám, kegyeletes soraidat még meg sem kaptam, már is teljesedésbe ment nemes kívánságod. A »hosszu levélnek« állok elibe. — **Péterfy Vilma.** A kedves munkácskát örvendezve fogadom el s meleg köszönetet mondok érte. Legott föl is avattam s valóban jól szolgál. — **Graeff testv.** A kiadó-hivatal azon van, hogy legfőbb vasárnap legyen ott a *»Kis Lap«* mindenik járatója kezében. E végett persze a távolabb, az ország határ-szélein vagy a külföldön lakó kis

olvasóim részére már pénteken adja postára. De előbb lehetetlen, mert a *»Kis Lap«* megírása, kiszedése, rajzainak elkészítése s a kinyomatás is csak időbe kerül. — **Groszmann Sándorka.** Karácsonyra reményelem, e részt minden olvasóim kívánságának fogok megfelelni. — **Apáthy Menyus.** Hogy mikép szíjja magába az itatós papiros a folyadékot? Ennek magyarázata az u. n. »hajcsővesség«, melyre nézve bármely természettani könyv megadja a kellő felvilágosítást. — **Virág Juliska.** Egyes képrejtvényedet besoroztam s csekély változtatással közlöm is. — **Schiller Frida.** Versikéd nemes érzelmeidről teszen bizonyosságot, de közlésre még nem alkalmas. — **Walko István.** Kedves tudomásul veszem jeles osztályozásodat s örömmel látlak téged is számos kis híveim sorában. — **Zmeskáll Istvánka.** Hála Istennek, minden a legjobb rendben van. — **Hűvös Róbert.** Ha a kevéssé ismert Nedda nevet más névvel vagy szóval pótolhatod, a rejtvényt küldjed be újra. — **Herzfeld Paula és Ella.** Méltán örülhettek a testvéreteknek. — **Ybl Martika.** Még a bábud is tiszteltet? No, már ez nagy kitüntetés! Én is köszöntöm a csepü-bélü kisasszonyt. — **Benkó Jenő.** Fűrdői levél ilyenkor, midőn a hegyes vidéken már hó is esik, későn jár. De azért szívesen elismerem, hogy Parádót és vidékét alaposan és ügyesen irtad meg. — **Gyika Marianne és Alice.** Nem is »Rozsos« az, hanem »Rozsos«, helység a bereg-vármegyei szolvai járásban; megtalálhatjátok a helység-névtárban, ha van ilyen a kezetek ügyében. Az sz-ből sajtóhiba csinált az-t. Tehát ezt is el kell fogadnotok. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Hollaki Ferencz (Déva) — *Schmidt Pista* (Duna-Földvár) — *Süsmeghy Béla* (Eger, Jókai-utca) — *Hűvös Róbert* (Budapest, Rákóczi-tér 17 sz.) a hozzájuk küldött képes lev. lapokat szívesen viszozzák.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ EMLÉK-SOBRÁRA.

Pattantjus Andor 50 kr. — *Jacobi Böske* 1 frt. — *Krásznonyi Stefike* 1 frt 50 kr. — gr. *Almássy Emma* 3 frt.

A *»KIS LAP«* minden kötetéhez díszes szín-nyomatu bekötési táblák kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A *»Kis Lap«*-nak fél-évi folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.